

ZAKON O BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA REPUBLIKE SRPSKE

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se upravljanje bezbjednošću saobraćaja, osnivanje, rad i nadležnosti Savjeta za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske i Agencije za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske, izrada strateških dokumenata, finansiranje i praćenje bezbjednosti saobraćaja, saobraćajna signalizacija i oprema puta, procedure nezavisne revizije projekata izgradnje javnih puteva i nezavisne provjere postojećih javnih puteva u pogledu bezbjednosti i sticanje licenci, identifikacija i sanacija opasnih mjesta na putevima, dubinska analiza saobraćajnih nezgoda, saobraćajna pravila, posebne mjere bezbjednosti, obaveze u slučaju saobraćajne nezgode, organizovanje sportskih i drugih priredbi na putevima, rad stanica za tehničke preglede vozila, nadzor i kaznene odredbe.

Član 2.

(1) Republički organi uprave i institucije nadležne i odgovorne za stanje bezbjednosti saobraćaja su Ministarstvo saobraćaja i veza (u daljem tekstu: Ministarstvo), Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: MUP), Ministarstvo prosvjete i kulture, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, Agencija za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija), Republička uprava za inspekcijske poslove, Auto-moto savez Republike Srpske, javna preduzeća kojima su povjerena upravljanje putnom mrežom, te organi jedinica lokalne samouprave.

(2) Jedinice lokalne samouprave na svom području nadležne su za organizovanje i regulisanje saobraćaja, kao i kontrolu stanja i održavanja puteva kojima upravljaju, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta na način da se osigura bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja, da otklanjaju sve nedostatke usljed kojih na nekim mjestima dolazi do saobraćajnih nezgoda i druge poslove propisane zakonom.

(3) Jedinice lokalne samouprave dužne su da u skladu sa odredbama zakona donesu propise o bezbjednosti saobraćaja na putevima na području jedinice lokalne samouprave.

(4) Prije donošenja propisa iz stava 3. ovog člana, jedinica lokalne samouprave dužna je da pribavi mišljenje Agencije.

Član 3.

Savjet za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) i Agencija imaju za cilj unapređenje svih aspekata bezbjednosti saobraćaja, kroz praćenje i razmjenu evidencija i podataka o stanju u saobraćaju, a u saradnji sa svim institucijama uključenim u praćenje bezbjednosti i upravljanje saobraćajem.

Član 4.

(1) Učesnik u saobraćaju je dužan da se na putu ponaša na način kojim neće ometati, povrijediti ili ugroziti druge učesnike, kao i da preduzme sve potrebne mjere radi

izbjegavanja opasnih situacija nastalih nepropisnim ponašanjem drugih učesnika u saobraćaju.

(2) Učesnicima u saobraćaju zabranjeno je da ometaju saobraćaj, oštećuju put, objekte i opremu puta.

(3) U slučaju oštećenja puta i putnih objekata, te oštećenja i otuđenja saobraćajne signalizacije i opreme puta, MUP je obavezan da obavijesti organ nadležan za upravljanje, održavanje i zaštitu puta i preduzme mjere iz svoje nadležnosti na otkrivanju počinitelaca tih dijela.

Član 5.

Putevi namijenjeni za saobraćaj grade se tako da omogućuju bezbjedan i nesmetan saobraćaj i da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima, a privredna društva, javne službe i drugi organi kojima je povjereno održavanje javnih puteva obavezni su da ih održavaju tako da na njima u svim uslovima može da se odvija bezbjedan i nesmetan saobraćaj, te da trajno kontrolišu stanje i održavanje javnih puteva, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta, radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja saobraćaja.

Član 6.

(1) Republički organi uprave, nadležni organi jedinica lokalne samouprave ili ovlašćene institucije mogu da ograniče ili zabrane saobraćaj na putevima pod uslovima propisanim zakonom, a u svrhu sprečavanja ili otklanjanja opasnosti za učesnike u saobraćaju, sprečavanja ili otklanjanja oštećenja puta ili izvođenja radova na putu.

(2) Ograničenje, odnosno zabrana saobraćaja mora biti saopštena učesnicima u saobraćaju odgovarajućim saobraćajnim znacima, putem sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način.

Član 7.

Obrazovne ustanove, organizacije, privredna društva i druga pravna ili fizička lica koja osposobljavaju kandidate za vozače motornih vozila dužni su da izvede obuku na način koji će obezbijediti da kandidati nauče i usvoje pravila saobraćaja na putevima i etiku u saobraćaju, ovladaju tehnikom upravljanja motornim vozilom i steknu ostalo znanje i vještine potrebne za bezbjedno učestvovanje u saobraćaju na putevima.

Član 8.

Pravna ili fizička lica i drugi organi koja posjedu vlastita motorna vozila dužna su obezbijediti da vozač njihovog motornog vozila ispunjava propisane zdravstvene i druge uslove za bezbjedno upravljanje motornim vozilom i njihovu tehničku ispravnost, te da vozilo posjeduje propisane uređaje i opremu.

Član 9.

(1) Pravna ili fizička lica u slučaju da proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila i puštaju u saobraćaj vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila, dužna su da vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvode, puštaju u saobraćaj, održavaju, odnosno popravljaju prema uslovima propisanim za bezbjedno učestvovanje vozila u

saobraćaju na putevima.

(2) Pojedinačno proizvedena, prepravljena ili u većem obimu popravljena vozila prije puštanja u saobraćaj moraju biti sertifikovana u ovlašćenoj organizaciji koja obavlja sertifikovanje vozila.

II UPRAVLJANJE BEZBJEDNOŠĆU SAOBRAĆAJA

1. Savjet za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske

Član 10.

(1) U cilju podsticanja preventivnih i drugih aktivnosti u oblasti bezbjednosti saobraćaja, ostvarivanja koordinacije i saradnje uključenih subjekata, osniva se Savjet kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

(2) Za obavljanje aktivnosti iz stava 1. ovog člana, jedinice lokalne samouprave dužne su formirati svoja savjetodavna tijela za bezbjednost saobraćaja.

Član 11.

(1) Zadaci Savjeta su:

- a) razmatranje pitanja iz oblasti bezbjednosti saobraćaja,
- b) predlaganje mjera za unapređenje bezbjednosti saobraćaja,
- v) davanje mišljenja na strateške dokumente,
- g) iniciranje donošenja i učestvovanje u izradi zakonskih i drugih akata,
- d) davanje mišljenja na programe, planove rada i izvještaje Agencije i
- đ) ostvarivanje i podsticanje koordinacije i saradnje između republičkih organa uprave i drugih tijela u bezbjednosti saobraćaja.

(2) Savjetodavna tijela za bezbjednost saobraćaja jedinica lokalne samouprave zadatke iz stava 1. ovog člana obavljaju na svom području.

Član 12.

(1) Članove Savjeta imenuje Vlada iz reda stručnjaka iz oblasti drumskog saobraćaja, nadležnih ministarstava i drugih republičkih organa, uprava i institucija vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti polova.

(2) Tehničko-administrativne poslove Savjeta obavlja Agencija.

(3) Rad Savjeta se finansira iz sredstava namijenjenih za rad Agencije.

(4) Broj članova, način imenovanja predsjednika, djelokrug i način rada Savjeta uređuje se pravilnikom koji donosi ministar saobraćaja i veza (u daljem tekstu: ministar).

2. Agencija za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske

Član 13.

(1) Agencija kao republička upravna organizacija sa svojstvom pravnog lica koje je u sastavu Ministarstva saobraćaja i veza, sa sjedištem u Banjoj Luci upravlja sistemom bezbjednosti saobraćaja.

(2) Agencijom rukovodi direktor čiji mandat traje četiri godine.

(3) Agencija podnosi Vladi godišnji izvještaj o radu.

Član 14.

Zadaci Agencije su:

- a) organizovanje i kontinuirano usavršavanje sistema bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj,
- b) podsticanje, podrška i koordinacija rada svih subjekata u sistemu bezbjednosti saobraćaja, a posebno organa uprave Republike Srpske, javnih preduzeća, organa jedinica lokalne samouprave, stručnih i naučnoistraživačkih organizacija i institucija, nevladinih organizacija i drugih zainteresovanih subjekata,
- v) promocija bezbjednosti saobraćaja, razvoj i unapređenje teoretskih i praktičnih znanja i ponašanja povezanih sa bezbjednošću saobraćaja,
- g) priprema nacрта strateških dokumenata,
- d) ocjena i praćenje provođenja usvojenih strateških dokumenata,
- đ) pregled i korekcija predloženih strategija, programa i akcionih planova subjekata u sistemu bezbjednosti saobraćaja,
- e) priprema nacрте podzakonskih akata, standarda i smjernica koji se tiču bezbjednosti saobraćaja,
- ž) finansiranje aktivnosti vezanih za bezbjednost saobraćaja,
- z) korišćenje i uvezivanje baza podataka od značaja za bezbjednost saobraćaja u Republici Srpskoj,
- i) podrška naučnoistraživačkim institucijama u oblasti bezbjednosti saobraćaja,
- j) planiranje, provođenje, kontrola i ocjenjivanje medijskih aktivnosti – kampanja u bezbjednosti saobraćaja,
- k) licenciranje fizičkih i pravnih lica u smislu čl. 29. i 30. ovog zakona (RSA i RSI),
- l) izvještavanje Savjeta, odnosno Vlade o stanju bezbjednosti saobraćaja, identifikovanim problemima u sistemu bezbjednosti saobraćaja, te provedenim i planiranim mjerama za unapređenje i poboljšanje stanja bezbjednosti saobraćaja i
- lj) učešće i organizacija međunarodnih konferencija i skupova u okviru djelokruga rada Agencije.

Član 15.

- (1) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uređuje se organizacija i djelokrug rada Agencije.
- (2) Pravilnik iz stava 1. ovog člana donosi direktor Agencije uz saglasnost Vlade.

3. Strateški dokumenti u oblasti bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 16.

- (1) Strategija bezbjednosti drumskog saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Strategija) i Program bezbjednosti drumskog saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Program) predstavljaju dokumente od strateškog značaja za Republiku Srpsku.
- (2) Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srpske (u daljem tekstu: Narodna skupština) na prijedlog Vlade.
- (3) Vlada donosi Program na prijedlog Agencije.
- (4) Skupštine jedinica lokalne samouprave donose strategiju i program bezbjednosti

drumskog saobraćaja za područje jedinice lokalne samouprave u skladu sa Strategijom i Programom.

Član 17.

(1) Strategija sadrži najznačajnija obilježja postojećeg stanja bezbjednosti saobraćaja, predviđanje stanja sistema i stanja bezbjednosti saobraćaja, kao i načine njihovog ostvarivanja, opšte i dugoročne ciljeve, te ključne oblasti rada.

(2) Strategije iz člana 16. st. 2. i 4. izrađuju se za period od 10 godina.

Član 18.

(1) Program obavezno sadrži detaljnu analizu postojećeg stanja bezbjednosti saobraćaja, srednjoročne i kratkoročne ciljeve, zadatke i mjere, odgovorne subjekte za provođenje zadataka i mjera, rokove za provođenje zadataka i mjera, kao i potrebna finansijska sredstva za realizaciju zadataka i mjera.

(2) Program iz člana 16. st. 3. i 4. izrađuju se za period od pet godina.

Član 19.

(1) Vlada podnosi Narodnoj skupštini izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja najmanje jednom godišnje i on je javan.

(2) Organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove bezbjednosti drumskog saobraćaja podnosi skupštini jedinice lokalne samouprave, najmanje jednom godišnje, izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na njenom području, a na osnovu prethodno dobijenog izvještaja o bezbjednosti saobraćaja na teritoriji jedinice lokalne samouprave sačinjenog od strane organizacione jedinice MUP-a Republike Srpske, koja se nalazi na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

4. Praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 20.

(1) U cilju neprekidnog praćenja stanja bezbjednosti saobraćaja, Agencija koristi podatke iz postojećih sistema evidentiranja i praćenja najznačajnijih obilježja bezbjednosti saobraćaja na kome se zasniva sistem upravljanja bezbjednošću saobraćaja.

(2) Nadležni republički organi uprave i drugi subjekti obavezni su da vode i u kontinuitetu obezbijede Agenciji nesmetan pristup podacima značajnim za bezbjednost saobraćaja.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana, koji se prikupljaju, evidentiraju, obrađuju i dostavljaju Agenciji, moraju biti razvrstani prema polu.

(4) Agencija je dužna da obezbijedi tehničke i sve druge uslove potrebne za kontinuiran pristup, prenos i analizu podataka iz stava 2. ovog člana.

(5) Agencija je dužna da obezbijedi pristup nadležnim organima jedinice lokalne samouprave podacima iz stava 2. ovog člana za područje lokalne samouprave.

(6) Pravilnik o uslovima i načinu prikupljanja, evidentiranja i praćenja podataka propisuje ministar.

Član 21.

Agencija je dužna da na osnovu dostavljenih podataka:

- a) sačini i dostavi Savjetu i Vladi periodične izvještaje o stanju bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj,
 - b) organizuje i vrši periodične analize sistema i stanja bezbjednosti saobraćaja,
 - v) predlaže mjere unapređenja sistema bezbjednosti saobraćaja i prikupljanja podataka
- i
- g) vrši publikovanje podataka od značaja za stanje bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj.

Član 22.

(1) Agencija koristi podatke iz sljedećih baza:

- a) baza podataka registrovanih vozila,
- b) baza podataka stanica za tehnički pregled vozila,
- v) baza podataka intenziteta i strukture saobraćaja,
- g) baza podataka puteva,
- d) baza podataka vozača,
- đ) baza podataka auto-škola,
- e) baza podataka izrečenih sankcija u saobraćaju,
- ž) baza podataka saobraćajnih nezgoda,
- z) baza podataka povreda nastalih u saobraćajnim nezgodama i
- i) baza podataka o obaveznim osiguranjima motornih vozila.

(2) Ako se ukaže potreba, Agencija je dužna da, pored navedenih baza podataka, uspostavi i druge baze u kojima će se evidentirati i pratiti obilježja bezbjednosti saobraćaja koja nisu navedena u stavu 1. ovog člana.

(3) Podaci iz stava 1. t. d), e), ž) i z) ovog člana razvrstavaju se prema polu.

5. Finansiranje bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 23.

(1) Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, u okviru svojih prava i dužnosti obezbjeđuju sredstva za finansiranje unapređenja bezbjednosti saobraćaja.

(2) Izvori sredstava za finansiranje zadataka Agencije iz člana 14. ovog zakona su:

- a) budžet Republike Srpske,
- b) donacija, sponzorstava, kreditnih sredstava i
- v) ostalih izvora.

Član 24.

(1) Sredstva iz člana 23. ovog zakona koriste se za:

- a) provođenje projekata i aktivnosti definisanih strateškim dokumentima iz člana 16. stav 1. ovog zakona,
- b) naučnoistraživački rad u oblasti bezbjednosti saobraćaja i
- v) rad Agencije i lokalnih tijela za bezbjednost saobraćaja.

(2) Agencija može sufinansirati program bezbjednosti saobraćaja jedinica lokalne samouprave u skladu sa kriterijumima koje donosi Agencija.

III PUTEVI

1. Saobraćajna signalizacija i oprema puta

Član 25.

(1) Putevi, kao infrastruktura na kojoj se odvija saobraćaj, moraju se projektovati, izgrađivati, opremiti i održavati tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima bezbjednosti saobraćaja, a u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima donesenim od strane nadležnih organa.

(2) Javna preduzeća i drugi subjekti kojima je povjereno održavanje javnih puteva odgovorna su za obezbjeđenje uslova za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 26.

(1) Saobraćajna signalizacija i oprema puta čine sastavni dio puta.

(2) Saobraćajnu signalizaciju čine:

- a) vertikalna saobraćajna signalizacija,
- b) horizontalna saobraćajna signalizacija,
- v) svjetlosna saobraćajna signalizacija i
- g) promjenljiva saobraćajna signalizacija.

(3) Opremu puta čini:

- a) oprema za označavanje ivica kolovoza,
- b) oprema za označavanje vrha saobraćajnog ostrva,
- g) oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza,
- d) svjetlosni znakovi za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza,
- đ) oprema za vođenje i usmjeravanje saobraćaja u zoni radova na putu, prepreka i oštećenja kolovoza,
- e) branici i polubranici,
- ž) saobraćajna ogledala,
- z) zaštitne ograde,
- i) ograde protiv zasljepljivanja,
- j) ublaživači udara i
- k) ostala oprema kao što su brojači saobraćaja, kamere, fiksni mjerači brzine, stanice za praćenje meterološko-atmosferskih uslova i drugo.

Član 27.

(1) Saobraćajna signalizacija i oprema puta se postavlja na osnovu Glavnog projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta, ako se radi o saobraćajnoj signalizaciji i opremi puta stalnog karaktera.

(2) Saobraćajna signalizacija i oprema puta se postavlja na osnovu Elaborata saobraćajne signalizacije i opreme puta, ako se radi o saobraćajnoj signalizaciji i opremi puta namijenjenoj označavanju radova na putu.

(3) Izradu Glavnog projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta i Elaborata saobraćajne signalizacije i opreme puta može vršiti isključivo lice koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije za saobraćajnu signalizaciju i opremu puta.

(4) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, saobraćajna signalizacija i oprema puta se može postaviti na osnovu rješenja organa nadležnog za upravljanje puta, i takva saobraćajna signalizacija i oprema puta ima privremeni karakter i postavlja se prilikom označavanja prepreka na putu i oštećenja puta.

2. Revizija projekata na javnim putevima i provjera stanja javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (RSA i RSI)

Član 28.

U cilju poboljšanja uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja uspostavlja se sistem obavezne nezavisne revizije projekata sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (u daljem tekstu: RSA) i sistem obavezne nezavisne provjere postojećih javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (u daljem tekstu: RSI).

Član 29.

(1) U fazi projektovanja, izgradnje i rekonstrukcije putne infrastrukture obavezno se vrši revizija projekata od strane nezavisne revizije sa aspekta bezbjednosti saobraćaja.

(2) Reviziju iz stava 1. ovog člana vrši nezavisno, licencirano pravno ili fizičko lice.

Član 30.

(1) Postojeći javni putevi podliježu obaveznoj provjeri sa aspekta bezbjednosti saobraćaja, u cilju identifikacije nedostataka koji bi mogli negativno uticati na bezbjedno odvijanje saobraćaja i prevencije saobraćajnih nezgoda.

(2) Provjeri iz stava 1. ovog člana obavezno podliježu magistralni i regionalni putevi, a u slučaju potrebe i ostali javni putevi i ulice u naselju.

(3) Provjeru iz stava 1. ovog člana vrši nezavisno, licencirano pravno ili fizičko lice.

(4) Javno preduzeće kojem je povjereno upravljanje magistralnim i regionalnim putovima, dužno je, u skladu s pokazateljima stanja bezbjednosti saobraćaja i drugih parametara, izraditi jednom godišnje vremensko-dinamički plan i prioritetnu listu provjere javnih puteva kojima upravlja i dostaviti Agenciji na saglasnost.

Član 31.

(1) Pravno ili fizičko lice koja vrši reviziju, odnosno provjeru iz čl. 29. i 30. ovog zakona ne može biti uključeno u proces projektovanja koja su predmet revizije, odnosno upravljanja putevima koji su predmet provjere.

(2) Licu iz stava 1. ovog člana licence izdaje Agencija.

(3) Pravilnik o uslovima i načinu revizije i provjere, kao i postupku licenciranja donosi ministar.

3. Identifikacija i sanacija opasnih mjesta na putnoj mreži i dubinska analiza saobraćajnih nezgoda

Član 32.

(1) Subjekat nadležan za upravljanje putevima dužan je da prati stanje bezbjednosti saobraćaja na putu, te vrši stručne analize opasnih mjesta na putu i preduzima mjere za otklanjanje opasnih mjesta u skladu sa izvršenom stručnom analizom i pojedinačnim projektom.

(2) Pravilnik o definisanju i identifikaciji opasnog mjesta, načinu i kriterijumima za utvrđivanje prioriteta i otklanjanje opasnog mjesta donosi ministar.

Član 33.

(1) U slučaju saobraćajne nezgode sa poginulim licima Agencija formira nezavisni stručni tim, koji u roku od pet dana od dana kada se saobraćajna nezgoda dogodila izlazi na lice mjesta kako bi sagledao okolnosti i moguće uzroke nastanka saobraćajne nezgode, te predložiti eventualne mjere.

(2) Stručni tim iz stava 1. ovog člana dužan je da sačini izvještaj o saobraćajnoj nezgodi, koja za posljedicu ima poginulo lice, u roku od 15 dana od dana formiranja stručnog tima.

(3) Izvještaj iz stava 2. ovog člana može se koristiti isključivo u svrhu unapređenja stanja u bezbjednosti saobraćaja.

(4) Agencija posebnim aktom propisuje sastav i način rada stručnog tima iz stava 1. ovog člana.

IV SAOBRAĆAJNA PRAVILA

1. Ponašanje učesnika u saobraćaju

Član 34.

Učesnici u saobraćaju su dužni da postupaju u skladu sa važećim propisima po sljedećem prioritetu:

- a) naredbe i znakovi ovlašćenog lica,
- b) svjetlosna saobraćajna signalizacija,
- v) vozila pod pratnjom,
- g) vozila sa prvenstvom prolaza,
- d) vertikalna i horizontalna saobraćajna signalizacija,
- đ) šinska vozila i
- e) pravilo desne strane.

Član 35.

Vozaču za vrijeme vožnje nije dozvoljeno da u vozilu uključi audio-uređaj tako glasno da ne može da čuje zvučne signale ostalih učesnika u saobraćaju, niti mu je dozvoljeno da upotrebljava slušalice za slušanje audio-uređaja na oba uva.

Član 36.

U motornom vozilu, osim bicikla s motorom (moped), lakog motocikla, lakog tricikla i četvorocikla, motocikla, tricikla i četvorocikla, obavezno se nalazi prsluk sa retroreflektivnim karakteristikama, koji je vozač dužan nositi na sebi, kada na putu obavlja neke radnje uz vozilo (mijenja točak, obavlja manje popravke na vozilu, nalijeva gorivo i slično).

Član 37.

U vozilu je zabranjena upotreba uređaja i sredstava za ometanje uređaja kojim se mjeri brzina kretanja vozila.

2. Uključivanje vozila u saobraćaj

Član 38.

Ako se vozilo uključuje u saobraćaj na put, na mjestu na kojem je preglednost smanjena, vozač je dužan da uz pomoć drugog lica izvrši bezbjedno uključivanje u saobraćaj ili da na neki drugi način osigura bezbjedno uključenje na put.

Član 39.

(1) Prije uključivanja u saobraćaj sa zemljanog puta, odnosno površine na kojoj se ne obavlja saobraćaj, vozač je dužan da skine blato, snijeg i druge materije, sa točkova, vjetrobranskih stakala i ostalih dijelova vozila.

(2) Vozač je dužan da, bez odlaganja, ukloni blato, snijeg i druge materije sa kolovoza koje je nanijelo vozilo kojim upravlja.

(3) Lice koje obavlja radove zbog kojih vozila na kolovoz iznose materiju koja može ugroziti bezbjednost saobraćaja obavezno je da prije izlaska očisti točkove i druge dijelove tih vozila.

3. Kretanje vozila po saobraćajnim površinama, nasilnička vožnja, saobraćaj u raskrsnici sa kružnim tokom

Član 40.

Ako za vožnju bicikla ne postoji posebno izgrađena staza, tada se za vožnju može koristiti kolovoz u širini od najviše jednog metra od desne ivice kolovoza.

Član 41.

Nasilnička vožnja je ponašanje vozača motornog vozila koje je u gruboj suprotnosti sa saobraćajnim pravilima, odnosno prilikom koga vozač ne pokazuje obzir prema bezbjednosti ostalih učesnika u saobraćaju, a naročito kada:

- a) se vozilom u naselju kreće brzinom koja je veća od dozvoljene za više od 50 km/h,
- b) se vozilom van naselja kreće brzinom koja je veća od dozvoljene za više od 80 km/h,
- v) upravlja motociklom, lakim motociklom, biciklom s motorom (moped) na jednom točku,
- g) vozilom prođe kroz raskrsnicu kada mu je to svjetlosnim signalom zabranjeno i
- d) vozilom pretiče kolonu vozila i pri tom se kreće brzinom koja je za 30 km/h veća od dozvoljene.

Član 42.

(1) U raskrsnici sa kružnim tokom saobraćaj se reguliše saobraćajnom signalizacijom ili pravilom desne strane.

(2) Prije nego napusti raskrsnicu sa kružnim tokom vozač se vozilom mora prestrojiti tako da može bezbjedno napustiti raskrsnicu.

(3) Prilikom regulisanja saobraćaja u raskrsnici sa kružnim tokom potrebno je saobraćaj regulisati tako da vozila u kružnom toku imaju prvenstvo prolaza.

4. Parkiranje vozila i posebne mjere kod zaustavljanja i parkiranja vozila

Član 43.

Zabranjeno je zaustavljanje ili parkiranje vozila na:

- a) obilježenom pješačkom prelazu i na udaljenosti manjoj od pet metara od prelaza, kao i na prelazu biciklističke staze preko kolovoza,
- b) prelazu puta preko željezničke ili tramvajske pruge u nivou,
- v) željezničkim ili tramvajskim prugama ili u neposrednoj blizini tih pruga ako se time sprečava ili ometa saobraćaj vozila koja se kreću po šinama,
- v) raskrsnici i na udaljenosti manjoj od pet metara od najbliže ivice poprečnog kolovoza,
- g) mostovima, u tunelima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima, kao i na dijelovima puta ispod mostova i nadvožnjaka i na udaljenosti manjoj od 15 m od tih objekata,
- d) dijelu puta u blizini vrha prevoja i u krivini gdje je preglednost puta nedovoljna i gdje se obilaženje vozila ne bi moglo izvršiti bez opasnosti,
- e) dijelu puta na kojem bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne linije na kolovozu, ili do suprotne ivice kolovoza, ili do neke prepreke na putu, bila manja od tri metra,
- ž) mjestu na kome bi vozilo zaklanjalo postavljeni saobraćajni znak ili uređaj za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova,
- z) biciklističkoj stazi, odnosno traci,
- i) dijelu kolovoza koji je kao stajalište za vozila javnog saobraćaja obilježen saobraćajnim znakom i oznakama na kolovozu,
- j) svim uređenim zelenim površinama, parkovima i slično i
- k) mjestu koje je označeno kao parking-prostor za lica sa invaliditetom ako vozilo nije propisno obilježeno.

Član 44.

Osim u slučajevima iz člana 43. ovog zakona, zabranjeno je parkiranje vozila na:

- a) dijelu puta ispred prelaza puta preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prelaza,
- b) udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog saobraćaja,
- v) prolazima i ulazima škola, ustanova, preduzeća, stambenih zgrada i drugih objekata i iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizacionu ili drugu mrežu komunalne infrastrukture,
- g) mjestu na kome bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak već parkiranog vozila,

d) trotoaru, ako to nije izričito regulisano saobraćajnim znakom, a ako je parkiranje dozvoljeno, mora se ostaviti najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz ivicu kolovoza, i

đ) na kolovozu s dvije saobraćajne trake gdje se saobraćaj odvija u oba smjera.

Član 45.

Vozač vozila je dužan da uključi sve pokazivače pravca na vozilu ako:

- a) upozorava druge učesnike na opasnost u saobraćaju,
- b) je posljednji u koloni vozila, koja se zaustavila na putu izvan naselja, osim ako je kolona zaustavljena zbog postupanja po saobraćajnom znaku i
- v) kada obavlja radnje iz člana 36. ovog zakona.

Član 46.

(1) U slučaju da vozač ima potrebu da motorno vozilo zaustavi na putu van naseljenog mjesta dužan je da ga zaustavi van kolovoza, a ako za to ne postoji mogućnost vozilo zaustavlja tako da što većim dijelom bude van kolovoza.

(2) Kao zaustavljeno ili parkirano vozilo na kolovozu smatra se i vozilo koje se jednim dijelom nalazi na kolovozu, a drugim na trotoaru ili okolnom zemljištu.

(3) U slučaju zaustavljanja ili parkiranja vozila iz st. 1. i 2. ovog člana zabranjeno je, od prvog sumraka do potpunog svanuća, upotrebljavati kratka ili duga svjetla na zaustavljenom ili parkiranom vozilu.

Član 47.

(1) Vozač koji napušta motorno vozilo na putu dužan je da preduzme sljedeće mjere radi sprečavanja nekontrolisanog kretanja vozila:

a) da stavi ručicu mjenjača u odgovarajući stepen prenosa i po potrebi koristi parkirnu kočnicu,

b) ako je vozilo ostavljeno na putu sa uzdužnim nagibom, da okrene prednje točkove prema ivičnjaku trotoara, odnosno ivici kolovoza ako se vozilo ostavlja na nizbrdici, ili da okrene prednje točkove prema sredini kolovoza ako se vozilo ostavlja na uzbrdici i

v) da stavi klinaste podmetače pod odgovarajuće točkove vozila ako je na putu sa uzdužnim nagibom ostavljeno vozilo koje po propisima mora imati takve podmetače.

(2) Ostavljanje motornog vozila na putu iz stava 1. ovog člana smatra se kada vozač parkira ili napusti vozilo tako da nad njim nije u stanju da ostvari neposredan nadzor, kao i kad vozač zaustavi ili parkira vozilo na putu radi otklanjanja kvara.

Član 48.

(1) Zabranjeno je parkirati na kolovozu vozila u dvostrukom redu, osim bicikla, bicikla sa motorom (moped), lakog motocikla, motocikla bez bočne prikolice.

(2) Prikolice za kampovanje bez vučnog vozila parkiraju se samo na za to određenom mjestu.

(3) Vozilima čija je najveća dozvoljena masa veća od 7.500 kg nije dozvoljeno parkiranje u naseljima, osim na mjestima koja su označena kao parkiralište za teretna vozila.

5. Nadzor nad motornim vozilom, zona vremenski ograničenog parkiranja, kretanje pješaka

Član 49.

- (1) Vlasnik motornog vozila je dužan da vrši nadzor nad svojim vozilom.
- (2) Zabranjeno je davanje na poslugu vozila licu koje nema pravo za upravljanje tom vrstom, odnosno kategorijom vozila, ili licu kojem je zabranjeno upravljanje motornim vozilom.
- (3) Vozač, prije nego što napusti vozilo, obavezan je preduzeti sve potrebne mjere iz člana 47. ovog zakona kojima se sprečava da vozilo samo krene sa mjesta na kojem je zaustavljeno odnosno parkirano, da ne ometa druge učesnike u saobraćaju i da obezbijedi vozilo od neovlašćene upotrebe.
- (4) Vlasnik, odnosno korisnik je dužan da neovlašćenu upotrebu vozila prijavi policiji odmah po saznanju za to.

Član 50.

- (1) Na putu ili dijelu puta može se vremenski ograničiti parkiranje.
- (2) Zona vremenski ograničenog parkiranja se označava saobraćajnom signalizacijom.

Član 51.

- (1) Prilikom izgradnje i rekonstrukcije obavezno je projektovanje trotoara najmanje širine od 1,80 m, a u izuzetnim slučajevima širina može biti 1,2 m.
- (2) Prilaz na trotoar mora biti prilagođen za pristup licima sa invaliditetom i dječijih prevoznih sredstava.

Član 52.

- (1) Po kolovozu je zabranjeno kretanje pješaka ako je pod dejstvom alkohola ili opojnih sredstava.
- (2) Smatraće se da je pješak pod dejstvom alkohola ako se analizom krvi ili urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi više od 0,8 g/kg, ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,8 g/kg, ili kod kojeg se, bez obzira na količinu alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake promijenjenog ponašanja izazvanog dejstvom alkohola.

6. Vođenje, gonjenje ili jahanje životinja

Član 53.

- (1) Vlasnik, odnosno lice koje vodi životinju (psa, mačku i drugo) po putu dužan je da je vodi i obezbjeđuje na način da životinja ne ugrozi bezbjednost saobraćaja.
- (2) U toku vožnje zabranjeno je voditi životinje iz vozila, odnosno sa vozila.
- (3) Ako se životinja prevozi u motornom vozilu, prevoz se mora vršiti na način da se ne ometa vozač i ostali učesnici u saobraćaju.

Član 54.

Za zaprežno vozilo koje se kreće na putu može biti privezana jedna životinja, i to sa desne strane zadnjeg dijela vozila.

Član 55.

(1) Zabranjeno je ostavljanje životinja na putu bez nadzora, kao i hranjenje, zadržavanje ili prikupljanje životinja na javnim putevima.

(2) Jahač, gonič, odnosno vodič dužan je da vodi životinju koja se kreće po putu što bliže desnoj ivici puta, tako da lijeva polovina kolovoza bude slobodna za saobraćaj.

(3) Gonič ili vodič životinja mora biti sposoban da goni ili vodi životinje.

Član 56.

Zabranjeno je vođenje, gonjenje i jahanje životinja na magistralnim putevima, kao i vođenje, gonjenje i jahanje životinja noću na javnim putevima.

Član 57.

Gonič je dužan da životinje goni u krdu, a ako je životinja mnogo, da ih razdijeli u pojedinačne grupe i između njih ostavi dovoljno prostora svim učesnicima u saobraćaju za bezbjedno preticanje krda.

Član 58.

(1) Na javnim putevima zabranjeno je jahanje životinja licima mlađim od 16 godina.

(2) Lice koje jaše životinju mora biti fizički spremno za jahanje i mora kontrolisati životinju na kojoj jaše.

Član 59.

(1) Jahač se može kretati samo površinom namijenjenom za jahanje životinja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, kolovoz regionalnih i lokalnih puteva može se upotrebljavati za jahanje ako je to određeno saobraćajnim režimom na tom putu.

(3) Ako za jahanje životinje ne postoji posebno izgrađena staza, tada se za jahanje može koristiti kolovoz u širini od najviše jedan metar od desne ivice kolovoza.

(4) Za jahanje na kolovozu shodno se primjenjuju odredbe zakona koji se odnose na kretanje bicikla.

Član 60.

(1) Gonjenje, vođenje i odmor životinja zabranjen je po površinama namijenjenim kretanju pješaka, odnosno biciklista.

(2) Životinje koje su pored puta moraju biti pod stalnim nadzorom goniča i obezbijeđene tako da ne mogu izaći na put.

Član 61.

(1) U slučaju da put nema izgrađen prelaz, gonjenje ili vođenje životinja dozvoljeno je na preglednom dijelu puta.

(2) Prelaženje životinja u stadu ili krdu preko javnog puta moraju obezbjeđivati najmanje dva goniča koji se nalaze s obje strane prelaza.

Član 62.

Gonič, odnosno vodič životinje, jahač ili drugo lice koje vodi životinju dužan je da ukloni sve materije koje je životinja nanijela na put.

7. Saobraćaj traktora, radnih mašina i motokultivatora

Član 63.

(1) U saobraćaju na javnom putu traktor može vući najviše dva priključna vozila, koja su namijenjena za traktorsku vuču, registrovana kao priključna vozila koja vuče traktor, i to samo ako prevoze poljoprivredne proizvode ili se obavljaju poljoprivredni radovi.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, u saobraćaju na magistralnim i regionalnim putevima traktor može vući najviše jedno priključno vozilo.

(3) Priključno vozilo mora biti priključeno uz traktor tako da je odstojanje između traktora i priključnog vozila uvijek jednako i tako da omogućava njihovo bezbjedno učestvovanje u saobraćaju.

Član 64.

(1) U saobraćaju na javnom putu, na priključnom vozilu koje vuče traktor dozvoljen je prevoz najviše pet lica koja utovaraju odnosno istovaraju teret, odnosno obavljaju poljoprivredne radove.

(2) Licima iz stava 1. ovog člana zabranjeno je da se nalaze na rudi za vrijeme kretanja vozila, stajanje na vozilu, sjedenje na stranicama vozila ili na nestabilnom teretu.

Član 65.

(1) U saobraćaju na javnom putu, radnom mašinom i motokultivatorom može se vući samo priključak namijenjen za priključivanje na to vozilo.

(2) Radna mašina i motokultivator u saobraćaju na putu moraju imati na prednjoj strani uključena oborena svjetla za osvjetljavanje puta, a na zadnjoj strani poziciona svjetla i katadiopter.

(3) Radna mašina i motokultivator moraju imati propisana stop-svjetla koja su povezana sa uređajem za zaustavljanje.

(4) Svjetla za osvjetljavanje puta, poziciona svjetla, katadiopteri i stop-svjetla iz st. 2. i 3. ovog člana moraju odgovarati propisima za motorna vozila i priključna vozila i moraju biti postavljena u skladu s tim propisima.

Član 66.

(1) Za vrijeme vožnje na motokultivatoru može se nalaziti samo vozač.

(2) U saobraćaju na javnom putu, u priključnom vozilu koje vuče motokultivator, dozvoljen je prevoz najviše tri lica koja utovaraju odnosno istovaraju teret, odnosno obavljaju poljoprivredne radove.

8. Turistički voz, saobraćaj zaprežnih vozila i posebnih prevoznih sredstava, saobraćaj na auto-putu, putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzom putu.

Član 67.

(1) U parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, na putu na kome je zabranjen ili se ne vrši saobraćaj, ili se saobraćaj vrši u turističke svrhe, motorno vozilo može vući najviše pet priključnih vozila namijenjenih prevozu lica u sjedećem položaju uz ispunjavanje propisanih bezbjednosno-tehničkih uslova (turistički voz).

(2) Zabranjen je prevoz lica turističkim vozom na magistralnim i regionalnim putevima.

(3) Dozvoljen je prevoz lica turističkim vozom po trasi koju je, posebnom odlukom, odredio nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(4) Turističkim vozom može upravljati lice koje ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilom D1 i E.

(5) Prije prve registracije tehnička ispravnost turističkog voza obavezno se utvrđuje od strane ovlašćene organizacije, u skladu sa zakonom.

(6) Vučno vozilo i priključna vozila turističkog voza moraju biti tehnički ispravna.

Član 68.

(1) Noću je zabranjen saobraćaj zaprežnih vozila na svim javnim putevima.

(2) Vozač zaprežnog vozila koje se kreće po putu, obavezan je držati vozilo što bliže desnoj ivici kolovoza.

(3) Vozaču zaprežnog vozila nije dozvoljeno ostaviti zaprežno vozilo na putu bez nadzora.

Član 69.

(1) Vozač i pratilac zaprežnog vozila mogu biti lica koja nisu mlađa od 16 godina života i koja su sposobna da kontrolišu upregnute životinje.

(2) U slučaju da je to potrebno, radi bezbjednog transporta tereta, vozač zaprežnog vozila dužan je obezbijediti prisustvo pratioca iza zaprežnog vozila.

(3) Zaprežno vozilo i teret na vozilu moraju ispunjavati uslove utvrđene propisom o dimenzijama vozila.

(4) Zaprežno vozilo mora biti opremljeno ispravnim uređajima za kočenje.

Član 70.

(1) Vozaču zaprežnog vozila nije dozvoljeno da upregne životinju koja je iscrpljena, bolesna ili povrijeđena, tako da očigledno nije u stanju da vuče vozilo.

(2) Zaprežnom vozilu nije dozvoljeno dodavati priključna vozila.

Član 71.

(1) Pokretne stolice, dječija prevozna sredstva, i druga pomagala i sprave koje omogućuju kretanje brže od kretanja pješaka, kao što su dječije vozilo, rolšue, roleri, skije i sanke, ne smatraju se vozilom u smislu ovog zakona.

(2) Za saobraćaj prevoznih sredstava iz stava 1. ovog člana primjenjuju se pravila saobraćaja za pješake propisane zakonom.

(3) Zabranjeno je kretanje motornim sankama po javnom putu i površinama

namijenjenim za kretanje pješaka.

(4) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave posebnim propisom definiše površine za kretanje sredstava iz st. 1. i 3. ovog člana.

Član 72.

(1) Zabranjen je pristup ili kretanje pješaka po kolovozu auto-puta, puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila i brzog puta.

(2) Zabrana iz stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na:

a) ovlašćeno lice koje vrši službene dužnosti,

b) radnika koji radi na označenom gradilištu na auto-putu, putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzom putu,

v) lice koje pruža hitnu medicinsku ili prvu pomoć i

g) radnika organizacije koja upravlja auto-putem, putem rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzim putem.

(3) Lica iz stava 2. ovog člana obavezna su nositi prsluk sa retroreflektivnim karakteristikama, a mjesto na kojem rade mora biti propisno obilježeno.

9. Prevoz lica i tereta vozilima

Član 73.

(1) U autobusu kojim se vrši javni prevoz lica ili prevoz lica za vlastite potrebe u gradskom i prigradskom saobraćaju može se prevoziti onoliko lica koliko ima registrovanih mjesta za sjedenje i stajanje.

(2) Javni prevoz lica autobusima može se vršiti samo na putevima čija je širina kolovoza najmanje pet metara i ako na putu ne postoje opasni nagibi i usponi, oštre i nepregledne krivine i drugi nepovoljni elementi, koji bi dovodili u pitanje bezbjednost prevoza ili neometano obavljanje prevoza.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, prevoz se može vršiti na osnovu rješenja nadležnog organa jedinice lokalne samouprave kojim se odobrava saobraćaj na putevima čija širina kolovoza nije manja od 2,5 metra.

(4) Ako se naseljena mjesta, između kojih se vrši prigradski saobraćaj, nalaze u dvije susjedne jedinice lokalne samouprave, rješenje iz stava 3. ovog člana donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi veća dionica puta na kom se saobraćaj vrši, uz saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi manja dionica puta.

(5) Rješenje iz stava 3. ovog člana donosi se na zahtjev prevoznika, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa za unutrašnje poslove na tom području, a na koje se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Član 74.

(1) Motornim i priključnim vozilom dozvoljeno je prevoziti onoliko lica koliko je registrovano mjesta za sjedenje, odnosno stajanje.

(2) Ako je u autobusu, trolejbusu ili tramvaju, pored mjesta za sjedenje, proizvođač predvidio i mjesta za stajanje, u to vozilo moraju biti ugrađeni držači.

(3) Zabranjeno je vozaču autobusa, trolejbusa ili tramvaja u kojem putnici za vrijeme vožnje stoje naglo kočiti, ubrzavati, odnosno mijenjati pravac kretanja vozila, osim radi izbjegavanja neposredne opasnosti.

(4) Obavještenje o broju sjedišta i mjesta za stajanje mora biti istaknuto na vidnom mjestu u vozilu.

(5) Priključno vozilo u kome se prevoze putnici može biti pridodato samo autobusima, trolejbusima, i tramvajima u gradskom i prigradskom saobraćaju.

Član 75.

Na putu autobusi se mogu zaustavljati radi ulaska i izlaska putnika samo na autobuskim stajalištima u skladu sa propisima iz oblasti prevoza u drumskom saobraćaju.

Član 76.

(1) Zabranjeno je prevoziti lice u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti s unutrašnje strane.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, dozvoljeno je u policijskom, vojnom ili vozilu pravosudnih organa prevoziti lice lišeno slobode.

Član 77.

(1) Za vrijeme kretanja vozila zabranjeno je uskakati u vozilo, iskakati iz vozila, otvarati vrata, naginjati se van vozila, kačiti se za vozilo i voziti na spoljnim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, na spoljnim dijelovima motornog i priključnog vozila mogu se voziti lica koja obavljaju poslove svog radnog mjesta u vezi sa namijenom vozila, na vozilima vatrogasne službe, elektrodistribucije i komunalne djelatnosti, ako je na tim vozilima ugrađena platforma za stajanje i držači.

Član 78.

(1) Vrata vozila javnog prevoza nije dozvoljeno otvarati, odnosno držati otvorenim tokom kretanja vozila.

(2) Zabranjeno je započeti kretanje autobusa, trolejbusa ili tramvaja dok putnici bezbjedno ne uđu odnosno izađu iz autobusa, trolejbusa ili tramvaja i dok vrata autobusa, trolejbusa ili tramvaja ne budu zatvorena.

Član 79.

(1) U teretnom vozilu, osim vozilu vojske ili policije, u prostoru za smještaj tereta, dozvoljeno je prevoziti najviše pet lica koja utovaraju, odnosno istovaraju teret ili obavljaju druge radove.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, u prostoru za smještaj tereta dozvoljeno je da se prevoze i više od pet lica radi evakuacije ili pružanja hitne medicinske pomoći pri spasavanju lica i imovine.

(3) Licima iz stava 1. ovog člana zabranjeno je stajati u vozilu, sjediti na stranicama karoserije, nestabilnom teretu ili na teretu koji prevazilazi dimenzije tovarnog sanduka.

(4) Lica mlađa od 16 godina života mogu se prevoziti na vozilima iz stava 1. ovog člana samo uz pratnju punoljetnog lica.

Član 80.

- (1) U saobraćaju na putu zabranjeno je prevoziti lice:
- a) u tovarnom prostoru teretnog vozila koje nema stranice na karoseriji,
 - b) u tovarnom prostoru teretnog vozila kojim se prevoze životinje,
 - v) u tovarnom prostoru teretnog vozila sa automatskim istovarivačem,
 - g) priključnim vozilom za prevoz tereta koje vuče teretno vozilo,
 - d) kamp-prikolicom koju vuče motorno vozilo,
 - đ) priključnim vozilom koje vuče traktor, kada traktor vuče više od jednog priključnog vozila,
 - e) na traktoru, osim na sjedištima ugrađenim pored sjedišta vozača,
 - ž) vozilom kojim se prevoze opasne materije, osim lica sa posebnom dozvolom,
 - z) u prikolici koju vuče bicikl, motocikl i slično i
 - i) na teretu u tovarnom prostoru teretnog vozila.

Član 81.

- (1) Autobus kojim se organizovano prevoze djeca mora imati posebnu oznaku koju čini tabla sa natpisom „Prevoz djece“.
- (2) U toku organizovanog prevoza djece u autobusu se obavezno nalazi odraslo lice, koje vodi brigu o djeci za vrijeme vožnje.

10. Probna vožnja, prevoz opasnih materija

Član 82.

- (1) Organizator probne vožnje, kojom se testiraju novi tipovi vozila i slično, obavezan je prethodno pribaviti rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za probnu vožnje.
- (2) Zahtjev za donošenje rješenja o ispunjenosti uslova za probnu vožnju sadrži: vrstu i tip vozila; svrhu probe; ime i prezime vozača i broj njegove vozačke dozvole; podatke o licima koja će se za vrijeme vožnje nalaziti u vozilu; naziv puta i relaciju na kojoj se probna vožnja vrši; vrijeme izvođenja probne vožnje; naznaku odredaba iz zakona od kojih će se odstupati za vrijeme probne vožnje i posebne mjere bezbjednosti koje je organizator probne vožnje dužan da preduzme o svom trošku, podatke o osiguravaču, broju polise osiguranja od autoodgovornosti i minimalnim trajanjem osiguranja koje bi bilo jednako trajanju vremena probne vožnje.
- (3) Rješenje iz stava 1. ovog člana sadrži mjere bezbjednosti, odnosno mjere osiguranja koje organizator mora preduzeti o svom trošku, mjere koje mora preduzeti prilikom ispitivanja novoproduzvenih motornih vozila, kao i imena lica koja se moraju nalaziti u vozilu za vrijeme probne vožnje.
- (4) Rješenje iz stava 1. ovog člana donosi MUP uz prethodnu saglasnost nadležnog organa koji upravlja putem i nadležnog organa za bezbjednost saobraćaja.
- (5) Ako, tokom probne vožnje, dođe do oštećenja puta ili putnih objekata uzrokovanih probnom vožnjom, organizator probne vožnje dužan je otkloniti oštećenja puta ili putnih objekata o svom trošku.
- (6) Motorno vozilo kojim se vrši probna vožnja, pored registarskih, odnosno probnih tablica, mora biti na prednjem i zadnjem dijelu posebno obilježeno natpisom „PROBNA VOŽNJA“.
- (7) Troškove donošenja rješenja iz stava 1. ovog člana snosi organizator probne

vožnje.

Član 83.

Prevoz opasnih materija vrši se u skladu sa posebnim zakonom, evropskim sporazumom o međunarodnom prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju (ADR) i drugim propisima kojim je uređena ova vrsta prevoza.

V POSEBNE MJERE BEZBJEDNOSTI

1. Učešće djece u saobraćaju i školske saobraćajne patrole

Član 84.

- (1) Učesnici u saobraćaju su dužni da obrate naročitu pažnju na djecu u saobraćaju.
- (2) Osnovna škola je obavezna da organizuje i sprovodi dodatne mjere bezbjednosti na mjestu i u vrijeme na kome se očekuje veći broj djece koja samostalno učestvuju u saobraćaju.
- (3) Dijete do šest godina starosti može da učestvuje u saobraćaju kao pješak na kolovozu samo ako ima kao neposrednog pratioca lice starije od 16 godina.

Član 85.

Noću, kao i prilikom smanjene vidljivosti tokom kretanja po kolovozu neosvijetljenog ili slabo osvijetljenog puta, dijete mora imati na vidnom mjestu obilježje sa retroreflektivnim karakteristikama.

Član 86.

- (1) Radi ostvarivanja povoljnijih uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja, Automoto savez Republike Srpske u saradnji sa MUP-om, Ministarstvom prosvjete i kulture, školom i nadležnim organom jedinice lokalne samouprave organizuje školske saobraćajne patrole.
- (2) Školska saobraćajna patrola iz stava 1. ovog člana može obavljati aktivnosti samo u prisustvu saobraćajne policije koja je odgovorna za njen rad.
- (3) Članovi školskih saobraćajnih patrola iz stava 1. ovog člana moraju biti stručno osposobljeni za regulisanje saobraćaja i jednoobrazno obilježeni, a naredbe koje izdaju učesnicima u saobraćaju moraju biti u skladu sa pravilima saobraćaja i propisima o znacima koje daju ovlašćena lica u skladu sa zakonom.
- (4) Troškove opremanja i rada saobraćajnih patrola iz stava 1. ovog člana snosi Automoto savez Republike Srpske i Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske.
- (5) Pravilnik o aktivnostima, načinu obuke, obilježavanja i druga pitanja vezana za rad školske saobraćajne patrole donosi ministar prosvjete i kulture u saradnji sa ministrom unutrašnjih poslova.

2. Posebne zone saobraćaja

Član 87.

(1) Pješačka zona je dio puta ili dio naselja po kome je dozvoljeno samo odvijanje pješačkog saobraćaja.

(2) U pješačkoj zoni, u određenom vremenskom periodu i sa dozvolom nadležnog organa, dozvoljeno je kretanje vozila za snabdijevanje i drugih vozila brzinom ne većom od brzine kretanja pješaka.

(3) Pješačka zona mora biti obilježena saobraćajnom signalizacijom.

Član 88.

(1) Zona smirenog saobraćaja je dio puta ili dio naselja u kome kolovoz koriste pješaci i vozila.

(2) Vozač je dužan da se u zoni smirenog saobraćaja kreće brzinom kojom neće ometati kretanje pješaka, odnosno brzinom do 10 km/h.

(3) Zona smirenog saobraćaja mora biti obilježena saobraćajnom signalizacijom.

Član 89.

(1) Zona „30“ je dio puta, ulice ili dio naselja u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30 km/h.

(2) Zona „30“ mora biti obilježena saobraćajnom signalizacijom.

Član 90.

(1) Zona škole je dio puta ili ulice koja se nalazi u neposrednoj blizini osnovne škole i kao takva obilježena je odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom.

(2) Brzina kretanja vozila u zoni škole iz stava 1. ovog člana u naselju je ograničena do 30 km/h, a van naselja do 50 km/h u vremenu od 7 do 21 čas, izuzev ako saobraćajnim znakom vremensko trajanje ograničenja brzine kretanja nije drugačije određeno.

(3) Subjekat kojem je povjereno upravljanje putem u čijoj neposrednoj blizini se nalazi škola primijenit će posebna tehnička sredstva za zaštitu djece.

VI OBAVEZE U SLUČAJU SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Član 91.

(1) Ovlašćeno lice koje vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj je prouzrokovana samo materijalna šteta podvrgnuće neposredne učesnike u saobraćajnoj nezgodi kontroli pomoću sredstava i aparata na licu mjesta ili će ih uputiti na stručni pregled u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi utvrđivanja postojanja alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu.

(2) Učesnici saobraćajne nezgode u kojoj je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo, u slučaju da odbiju pregled u zdravstvenoj ustanovi radi utvrđivanja postojanja

alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu iz stava 1. ovog člana, prisilno će se odvesti u skladu sa odredbama koje regulišu krivični postupak.

(3) Zabranjeno je konzumiranje alkohola, lijekova i drugih opojnih sredstava licima koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi do okončanja postupka uviđaja.

Član 92.

U slučaju saobraćajne nezgode, koja za posledicu ima samo materijalnu štetu, kad na mjestu nezgode nema vlasnika vozila ili vlasnika druge oštećene stvari, vozač je dužan vlasniku vozila ili druge oštećene stvari ostaviti podatke o sebi i vozilu kojim je prouzrokovao saobraćajnu nezgodu.

Član 93.

(1) Ako jedan od učesnika saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena manja materijalna šteta zahtijeva da policija izvrši uviđaj na licu mjesta, svi učesnici su dužni da sačekaju policiju.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana policija je dužna da izađe na mjesto saobraćajne nezgode, obezbijedi lice mjesta i izvrši uviđaj.

Član 94.

Ako je u saobraćajnoj nezgodi jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo, nadležna policijska stanica dužna je o saobraćajnoj nezgodi, obavijestiti njihove porodice, a ako se radi o stranom državljaninu ili o licu koje stalno ili privremeno živi u inostranstvu, obavještenje će se dostaviti putem MUP-a.

VII SPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA PUTEVIMA

Član 95.

Sportske i druge priredbe ili druge aktivnosti (brdske auto-trke, motociklističke trke, auto-reli, biciklističke trke, atletski maratoni i slično) na putevima u Republici Srpskoj mogu se održavati uz prethodno pribavljeno rješenje MUP-a.

Član 96.

(1) Rješenje kojim se odobrava održavanje sportskih i drugih priredbi i aktivnosti na magistralnim putevima i putevima koji prolaze kroz područje dva i više centara javne bezbjednosti donosi Uprava policije.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana na regionalnim i lokalnim putevima na kojima se odvija saobraćaj vozila na području dvije i više opština donosi nadležni centar javne bezbjednosti.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana na regionalnim putevima, lokalnim putevima i ulicama u gradu na kojima se odvija saobraćaj vozila na području jedne jedinice lokalne samouprave donosi nadležna stanica javne bezbjednosti ili policijska stanica.

(4) Rješenje iz člana 95. donosi se uz prethodnu saglasnost nadležnog organa za saobraćaj na čijem se području zabranjuje saobraćaj.

Član 97.

(1) Zahtjev za donošenje rješenja iz člana 95. ovog zakona podnosi organizator sportske i druge priredbe ili aktivnosti (u daljem tekstu: organizator) najkasnije 15 dana prije dana zakazanog za njeno održavanje.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži sljedeće podatke: naziv i sjedište organizatora, program i pravila takmičenja ili aktivnosti, relacija na kojoj će se održavati sportska priredba ili aktivnost, datum i vrijeme održavanja, mjere za obezbjeđenje učesnika u saobraćaju, učesnika aktivnosti i gledalaca i saglasnost nadležnog sportskog ili drugog saveza.

(3) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosilac je dužan priložiti sljedeću dokumentaciju: rješenje o svojoj registraciji kod nadležnog organa, saglasnost nadležnog sportskog ili drugog saveza, plan sanitetskog i protivpožarnog obezbjeđenja i redarske službe i ime rukovodioca takmičenja ili aktivnosti.

Član 98.

(1) Donosilac rješenja iz člana 96. ovog zakona odbiće zahtjev za održavanjem sportske i druge priredbe ili aktivnosti, ako nisu ispunjeni uslovi propisani zakonom i ostali uslovi iz propisa kojima se reguliše oblast sporta, a koji se odnose na organizaciju sportskih priredbi.

(2) Žalba na rješenje iz stava 1. ovog člana izjavljuje se MUP-u Republike Srpske.

Član 99.

Organizatoru je zabranjeno da počne sa održavanjem sportske i druge priredbe ili aktivnosti na putu ako nije preduzeo sve mjere bezbjednosti naložene rješenjem iz člana 96. ovog zakona.

Član 100.

Lica koja obezbjeđuju sportsku i drugu priredbu ili aktivnost na putu ili dijelu puta moraju nositi odjeću koja je uočljiva na većem odstojanju, a noću dodatno obilježena materijalima ili predmetima koji odbijaju svjetlost.

Član 101.

Odredbe propisa kojima se uređuje javno okupljanje građana i sprečavanje nasilja na sportskim priredbama shodno se primjenjuju i za sportske i druge priredbe na putu ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Član 102.

(1) Ako se utvrdi da organizator nije preduzeo mjere obezbjeđenja određene u rješenju iz člana 96. ovog zakona, organ koji je donio rješenje može ukinuti rješenje i zabraniti sportsku i drugu priredbu ili aktivnost.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru unutrašnjih poslova, odnosno MUP-u u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(3) Radnik policije određen da se stara o bezbjednosti saobraćaja na sportskoj i drugoj priredbi ili aktivnosti može narediti da se ona prekine, ako organizator ne preduzme mjere određene rješenjem iz člana 96. ovog zakona ili to zahtijevaju drugi razlozi bezbjednosti.

(4) O naredbi iz stava 3. ovog člana izradiće se pismeno rješenje u roku od sedam

dana od dana njegovog usmenog objavljivanja.

(5) Protiv rješenja kojim se određuje prekid održavanja sportske i druge priredbe ili aktivnosti koja je u toku može se izjaviti žalba ministru unutrašnjih poslova, odnosno MUP-u u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 103.

Troškove angažovanja pripadnika policije na obezbjeđenju sportske i druge priredbe i aktivnosti snosi organizator.

Član 104.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozača obavljaju auto-škole po ovlaštenju organa nadležnog za obrazovanje, nakon što se utvrdi da ispunjavaju uslove predviđene zakonom.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila mogu da obavljaju i obrazovne ustanove redovnim školovanjem učenika za zanimanje vozač motornih vozila.

(3) Učenici koji u redovnom školskom procesu u skladu sa nastavnim planom i programom, imaju predmet koji obuhvata i program ispita iz propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, na osnovu potvrde o osposobljenosti koju izdaje školska ustanova, mogu polagati ispit iz poznavanja propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, u sklopu vozačkog ispita.

VIII VOZILA

1. Opšte odredbe

Član 105.

(1) Vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srpskoj moraju da ispunjavaju uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, zaštite čovjekove okoline, kao i da imaju ispravne propisane uređaje i opremu regulisane zakonom, međunarodnim i drugim propisima.

(2) Vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove iz stava 1. ovog člana mogu da učestvuju u saobraćaju na putu ako ispunjavaju posebne uslove koji omogućavaju bezbjedan i nesmetan saobraćaj, utvrđene u rješenju kojim se odobrava saobraćaj na putu vozilima koji ne ispunjavaju propisane uslove, koje donosi MUP.

Član 106.

Motorna i priključna vozila registrovana u inostranstvu mogu da učestvuju u saobraćaju na teritoriji Republike Srpske ako imaju ispravne uređaje i opremu propisanu važećom međunarodnom konvencijom o saobraćaju na putevima, a u pogledu dimenzija, najveće dozvoljene mase i osovinskog opterećenja, ako ispunjavaju uslove propisane za motorna i priključna vozila registrovana u Bosni i Hercegovini.

Član 107.

(1) Konstrukcije i bezbjednosne karakteristike motornih i priključnih vozila koja se prvi put registruju na teritoriji Republike Srpske, kao i njihovi dijelovi, uređaji i oprema,

moraju biti u skladu sa evropskim standardima i propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

(2) Postupak utvrđivanja i provjeravanja usklađenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika iz stava 1. ovog člana, odnosno homologacija motornih vozila sprovodi se kod novokonstruisanih i nehomologovanih vozila sprovođenjem odgovarajućih ispitivanja u ovlašćenim organizacijama u skladu sa propisima i standardima u Bosni i Hercegovini, kao i evropskim propisima i standardima.

Član 108.

(1) Motorna i priključna vozila koja se pojedinačno proizvode, prepravljaju ili popravljaju u većem obimu ili su im oštećeni sklopovi i uređaji bitni za bezbjedno učestvovanje u saobraćaju na putevima Republike Srpske, prije puštanja u saobraćaj moraju biti podvrgnuta ocjenjivanju usklađenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika s odgovarajućim važećim propisima u Bosni i Hercegovini i međunarodnim propisima, a na osnovu pozitivnih rezultata izdaje se uvjerenje (sertifikat).

(2) Ocjenjivanje usklađenosti vozila iz stava 1. ovog člana u Republici Srpskoj obavljaju ovlašćene i akreditovane organizacije za sertifikovanje vozila.

2. Registrovanje motornih i priključnih vozila

Član 109.

(1) Motorna i priključna vozila koja učestvuju u saobraćaju na putevima Republike Srpske moraju da budu registrovana, o čemu se vodi evidencija, u skladu s odgovarajućim propisima koji uređuju ovu oblast.

(2) Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na motorna i priključna vozila koja su prepravljena ili popravljena i kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih karakteristika ili koja se kreću od mjesta proizvodnje do skladišta, kao i motorna i priključna vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta neregistrovana do mjesta u kojem će da budu registrovana, pod uslovom da su označena probnim tablicama.

(3) Za vozila iz stava 2. ovog člana izdaje se potvrda o korišćenju probnih tablica.

Član 110.

Motorna i priključna vozila se mogu registrovati ako se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna, da su osigurana i za koja su plaćene sve takse po osnovu javnih prihoda.

Član 111.

Registraciju motornih i priključnih vozila, te izdavanje registarskih tablica obavlja MUP.

Član 112.

(1) Turistički voz se može registrovati na period kraći od godinu dana.

(2) Pravilnik o registraciji oldtajmera i turističkog voza donosi ministar unutrašnjih poslova.

(3) Tehnički pregled oldtajmera i turističkog voza se provodi po posebnoj proceduri, nakon vizuelnog pregleda i poligonskih ispitivanja vozila.

Član 113.

(1) Vozila na kojima se u saobraćajnoj nezgodi oštete vitalni sklopovi i uređaji za kočenje i upravljanje, ili se naruši geometrija vozila, isključuju se iz saobraćaja dok se ne izvrši popravka vozila.

(2) Isključivanje vozila iz saobraćaja iz stava 1. ovog člana vrši ovlašćeno lice koje je izvršilo uviđaj saobraćajne nezgode.

(3) Prije puštanja u saobraćaj za takvo vozilo vrši se tehnički pregled koji se obavlja za registraciju vozila.

3. Stanice tehničkog pregleda motornih i priključnih vozila

Član 114.

(1) Stanica tehničkog pregleda motornih i priključnih vozila (u daljem tekstu: stanica) pruža usluge tehničkog pregleda vozila kojima se utvrđuje tehnička ispravnost i ispunjavanje tehničko-eksploatacionih uslova motornih i priključnih vozila.

(2) Rješenje kojim se odobrava rad stanice iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

(3) Za dobijanje rješenja iz stava 2. ovog člana stanica je obavezna ispunjavati uslove propisane zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(4) Rješenje iz stava 2. ovog člana ukida se u slučaju prestanka ispunjavanja uslova iz stava 3. ovog člana.

Član 115.

(1) Ministarstvo dio poslova iz svoje nadležnosti koji se odnose na rad stanica može da prenese na odgovarajuću stručnu instituciju.

(2) Izbor stručne institucije iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima koji uređuju oblast javnih nabavki i zakonom.

(3) Stručna institucija iz stava 1. ovog člana obavlja sljedeće poslove:

a) prati propise iz oblasti kontrole ispravnosti vozila koje donose susjedne zemlje, Evropska unija i druge međunarodne organizacije,

b) kontinuirane edukacije i licenciranja kontrolora i šefova stanica,

v) kontrolu nad ispravnošću uređaja i opreme na stanicama,

g) uspostavlja i održava uvezivanje stanica i drugih zainteresovanih subjekata u Republici Srpskoj u jedinstven informacioni sistem za poslove tehničkog pregleda vozila,

d) vrši obradu podataka i izradu analiza iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

đ) ostvaruje saradnju sa stručnim, naučnim organizacijama, institutima, privrednim društvima i drugim pravnim licima iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

e) daje pisana uputstva i informacije, te izrađuje stručne publikacije iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

ž) na zahtjev Ministarstva dostavlja planove, izvještaje, podatke i dokumenta od značaja za vršenje upravnog nadzora i

z) druge administrativne i stručne poslove.

Član 116.

Stručna institucija gubi ovlaštenje za obavljanje poslova iz člana 115. stav 3. ovog zakona ako:

- a) ne obavlja ili ne obavlja blagovremeno poslove iz člana 115. stav 3. i druge ugovorene poslove,
- b) ne dostavlja izvještaje, podatke, ili drugu dokumentaciju i
- v) njen izvještaj o radu ne bude pozitivno ocijenjen od Ministarstva.

XI NADZOR I KAZNE NE ODREDBE

Član 117.

(1) Ministarstva iz člana 2. stav 1. ovog zakona u okviru svoje nadležnosti predlažu i preuzimaju mjere za ostvarivanje prava i obaveza privrednih društava i drugih pravnih lica, te fizičkih lica u oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima, saraduju sa drugim republičkim organima i jedinicama lokalne samouprave, međunarodnim organizacija i drugim organima susjednih država, stručnim organizacijama u oblasti saobraćaja na putevima, udruženjima građana i građanima.

(2) Ministarstva iz stava 1. ovog člana u okviru svoje nadležnosti sprovode i vrše nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

Član 118.

(1) Ako Ministarstvo u toku nadzora putem jedinstvenog informacionog sistema ustanovi da stanica obavlja tehnički pregled vozila suprotno odredbama zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, stručna institucija, na zahtjev Ministarstva, preventivno stanici onemogućava pristup informacionom sistemu na period ne duži od sedam dana.

(2) Pravilnik o načinu rada i pristupa stanice informacionom sistemu, kao i načinu onemogućavanja pristupa informacionom sistemu donosi ministar.

Član 119.

Republička uprava za inspekcijske poslove putem saobraćajne inspekcije provjerava:

- a) način i ispunjenost uslova za upravljanjem saobraćaja na putevima,
- b) primjenu tehničkih propisa, tehničkih normativa i standarda i normi kvaliteta i upotrebe materijala za postavljanje saobraćajne signalizacije i oprem puta,
- v) tehničku dokumentaciju, njenu usklađenost sa propisima i postavljanje saobraćajne signalizacije u skladu sa tehničkom dokumentacijom i
- g) poštovanje propisa u vezi sa vršenjem tehničkih pregleda vozila.

Član 120.

(1) Neposredni nadzor nad odvijanjem saobraćaja na putevima, interventno regulisanje saobraćaja, kontrolu lica i vozila u saobraćaju u pogledu poštovanja zakona i propisa donesenih na osnovu zakona vrši uniformisani pripadnik saobraćajne policije,

odnosno ovlašteno lice.

(2) Pravilnik o načinu obavljanja poslova i zadataka i preduzimanja mjera iz stav 3. ovog člana donosi ministar unutrašnjih poslova.

Član 121.

(1) Vozač vozila prilikom kontrole ovlaštenog lica iz člana 120. stav 1, u toku noći dužan je u kabini vozila upaliti svjetlo, neposredno prije postupanja po znaku da se zaustavi.

(2) Zabranjeno je vozaču vozila, kao i licima koja se nalaze u vozilu, za vrijeme kontrole ovlaštenog lica da izlaze iz vozila dok ih ovlašteno lice ne pozove da izađu.

Član 122.

(1) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 4.500 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako:

a) ne obezbijede uslove za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja (član 25. stav 2),

b) postavi saobraćajnu signalizaciju i opremu puta suprotno odredbama člana 27. ovog zakona,

v) ne izvrši reviziju projekata od strane nezavisne revizije sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (člana 29),

g) ne izvrši provjeru magistralnih, regionalnih i drugih javnih puteva od strane nezavisnog i licenciranog lica za provjeru sa aspekta bezbjednosti saobraćaja, ne izradi vremensko-dinamički plan i prioritetsnu listu provjere javnih puteva ili je ne dostavi Agenciji propisanom roku (član 30),

d) ne prati stanje bezbjednosti i ne vrši stručne analize (član 32. stav 1),

đ) ne utvrdi tehničku ispravnost turističkog voza (član 67. st. 5. i 6),

e) vrši prevoz lica suprotno članu 73. st. 1. i 2. ovog zakona,

ž) vrši organizovani prevoz djece suprotno članu 81. st. 1. i 2. ovog zakona,

z) organizuje probnu vožnju suprotno članu 82. st. 1. i 3. ovog zakona,

i) vrši prevoz opasnih materija suprotno članu 83. ovog zakona,

j) ne organizuje i sprovodi dodatne mjere bezbjednosti (član 84. stav 2) i

k) ne obilježi pješačku zonu (član 87. stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 700 KM do 2.100 KM i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 250 KM do 750 KM odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

(4) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 4.500 KM kazniće se za prekršaj Agencija, a novčanom kaznom od 250 KM do 750 KM odgovorno lice u Agenciji ako postupi suprotno odredbama člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 123.

(1) Novčanom kaznom od 800 KM do 2.400 KM kazniće se za prekršaj organizator sportske i druge priredbe ili aktivnosti ako:

a) organizuje sportsku i drugu priredbu ili aktivnost suprotno članu 95. ovog zakona,

b) organizuje sportsku i drugu priredbu ili aktivnost suprotno uslovima iz rješenja iz člana 96. ovog zakona,

v) počne sa održavanjem sportske i druge aktivnosti, a nije preduzeo sve mjere bezbjednosti iz rješenja (član 99) i

g) ne primjenjuje odredbe propisa kojima se uređuje javno okupljanje građanja i

sprečavanje nasilja (član 101).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 150 KM do 450 KM odgovorno lice u privrednom duštvu ili drugom pravnom licu.

Član 124.

- (1) Novčanom kaznom od 100 KM do 300 KM kazniće se za prekršaj:
- a) učesnik u saobraćaju ako postupi suprotno odredbama člana 34. ovog zakona,
 - b) vozač ako upotrebljava uređaj i sredstva za ometanje uređaja kojim se mjeri brzina kretanja vozila u kontroli saobraćaja (član 37),
 - v) vozač ako postupi suprotno odredbama člana 38. ovog zakona,
 - g) ako se vozač motornog vozila ponaša tako da se njegovo ponašanje karakteriše kao nasilnička vožnja (član 41),
 - d) vozač ako ne poštuje saobraćajnu signalizaciju i pravila kretanja u kružnom toku (člana 42),
 - đ) ako vozač postupi suprotno odredbama člana 47. ovog zakona,
 - e) ako vlasnik motornog vozila postupi suprotno odredbama člana 49. stav 2. ovog zakona,
 - ž) pješak ako se kreće po kolovozu u alkoholisanom stanju (član 52),
 - z) vlasnik, odnosno lice koje vodi životinju ako postupi suprotno odredbama člana 53. ovog zakona,
 - i) vlasnik, gonič, odnosno vodič ili jahač ako ostavi životinju na putu bez nadzora, hrani, prikuplja životinje, ne vodi životinju bliže desnoj ivici kolovoza ili nije sposoban da goni ili vodi životinju (član 55),
 - j) vlasnik, gonič, odnosno vodič ili jahač ako vodi, goni ili jaše životinju na magistralnom putu ili noću na javnom putu (član 56),
 - k) vlasnik, gonič, odnosno vodič životinja ako goni ili vodi životinje preko puta na dijelu koji nije pregledan (član 61),
 - l) vozač ako traktorom vuče više od dva priključna vozila ili na magistralnom i regionalnom putu traktor vuče više od jednog priključnog vozila (člana 63. st. 1. i 2) ili je priključno vozilo priključeno na traktor suprotno odredbama člana 63. stav 3. ovog zakona,
 - lj) vozač turističkog voza ako vuče više od pet priključnih vozila ili se kreće po putu na kom to nije dozvoljeno (člana 67. st. 1. i 2),
 - m) vozač turističkog voza ako ne ispunjava uslove iz člana 67. stav 4. ovog zakona,
 - n) vozač zaprežnog vozila ako se zaprežno vozilo kreće noću po javnom putu ili ako ostavi zaprežno vozilo bez nadzora (član 68. st. 1. i 3),
 - nj) vozač zaprežnog vozila ako ono ne ispunjava uslove utvrđene propisima o dimenzijama vozila i nije opremljeno ispravnim uređajima za kočenje (član 69. st. 3. i 4),
 - o) vozač autobusa ako u autobusu prevozi više lica nego što je propisano odredbama člana 73. stav 1. ovog zakona,
 - p) vozač ako je pridodao priključno vozilo suprotno članu 74. stav 5. ovog zakona,
 - r) vozač ako autobus zaustavlja suprotno članu 75. ovog zakona,
 - s) vozač ako prevozi lica u zatvorenom prostoru suprotno članu 76. stav 1. ovog zakona,
 - t) učesnik u saobraćaju ako ne obrati naročitu pažnju na djecu u saobraćaju (član 84. stav 1),
 - ć) odgovorno lice za dijete ako postupi suprotno članu 84. stav 3. ovog zakona,
 - u) vozač ako se vozilom kreće u pješačkoj zoni (član 87. stav 1),
 - f) učesnik saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena manja materijalna šteta ako ne sačeka policiju (član 93. stav 1) i
 - h) lice ako ne nosi odjeću koja je uočljiva na većem odstojanju, a noću obilježena

materijalima ili predmetima koji odbijaju svjetlost (član 100).

(2) Za prekršaj iz stava 1. t. a), b), v), d), đ), o), p), r), s), u) i f) ovog člana, vozaču se određuje jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaj iz stava 1. tačka g) ovog člana, vozaču se određuju dva kaznena boda i zaštitna mjera zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do šest mjeseci.

(4) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 300 KM do 1.000 KM, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do šest mjeseci i određuje se dvostruki kazneni bod za učinjeni prekršaj.

Član 125.

(1) Novčanom kaznom od 50 KM kazniće se za prekršaj:

a) vozač, odnosno lice ako ne ukloni blato snijeg i druge materije sa točkova, vjetrobranskih stakala i ostalih dijelova vozila, kao i sa kolovoza (član 39),

b) vozač zaprežnog vozila ako priveže više životinja ili ne priveže životinju s desne strane zadnjeg dijela vozila (član 54),

v) gonič životinja ako životinje ne vodi u krdu ili ih ne razdijeli u pojedinačne grupe (član 57),

g) lice koje jaše životinju ako je mlađe od 16 godina ili nije fizički za to spremno (član 58),

d) jahač ako se kreće suprotno članu 59. ovog zakona,

đ) gonič životinja ili drugo lice ako goni ili vodi životinje po površinama namijenjenim za kretanje pješaka i biciklista ili ako životinje pored puta nisu pod stalnim nadzorom (član 60),

e) gonič, odnosno vodič životinje, jahač ili drugo lice ako ne ukloni sve materije koje je životinja nanijela na put (član 62),

ž) vozač traktora ako na priključnom vozilu koje vuče traktor prevozi više od pet lica ili ako lice koje se prevozi stoji ili sjedi na stranicama priključnog vozila (član 64),

z) vozač radne mašine ili motokultivatora ako radna mašina ili motokultivator ne ispunjava uslove iz člana 65. ovog zakona,

i) vozač radne mašine ili motokultivatora ili drugo lice ako vrši prevoz suprotno članu 66. ovog zakona,

j) vozač zaprežnog vozila ako se zaprežno vozilo ne kreće bliže desnoj ivici kolovoza (član 68. stav 2),

k) lice koje upravlja zaprežnim vozilom ako je mlađe od 16 godina ili ako nije obezbijedio pratioca (član 69. st. 1. i 2),

l) vozač zaprežnog vozila ako upregne iscrpljenu, bolesnu ili povrijeđenu životinju ili ako zaprežnom vozilu doda priključno vozilo (član 70),

lj) lice koje upravlja motornim sankama ako se kreće po javnom putu ili površini namijenjenoj za kretanje pješaka (član 71. stav 3),

m) pješak ako pristupi ili se kreće po kolovozu autoputa, puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila i lice koje postupi suprotno članu 72. st. 1. i 3. ovog zakona,

n) vozač ako motornim i priključnim vozilo prevozi lica suprotno članu 74. stav 1. ovog zakona i ako vrši radnje koje su zabranjene članom 74. stav 3. ovog zakona,

nj) lice ako za vrijeme kretanja vozila uskače ili iskače iz vozila, otvara vrata, naginje se van vozila, kači se za vozilo, vozi se na spoljnim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima (članu 77. stav 1),

o) vozač ako vrata na vozilu javnog prevoza otvara, odnosno drži otvorena tokom kretanja ili započne kretanje suprotno članu 78. ovog zakona,

p) vozač ako vozilom prevozi lica suprotno članu 80. ovog zakona,

r) lice ako na vidnom mjestu nema obilježja propisana članom 85. ovog zakona,
s) vozač ako se vozilom kreće u zoni smirenog saobraćaja tako da ometa kretanje pješaka, odnosno brzinom većom od 10 km/h (član 88. stav 2) i

t) lice ako postupi suprotno članu 91. stav 3. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. t. a), n), o), p) i s) ovog člana, vozaču se određuje jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do tri mjeseca i određiće se dvostruki kazneni bod propisan stavom 2. ovog člana za učinjeni prekršaj.

Član 126.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40 KM kazniće se za prekršaj:

a) vozač ako za vrijeme vožnje postupi suprotno članu 35. ovog zakona,

b) vozač ako u motornom vozilu nema prsluk sa reflektivnim karakteristikama ili ga ne nosi u skladu sa članom 36. ovog zakona,

v) vozač bicikla ako za vožnju ne koristi kolovoz u širini od najviše jednog metra od desne ivice kolovoza (član 40),

g) vozač ako postupi suprotno čl. 43. i 44. ovog zakona,

d) vozač vozila ako ne uključi sve pokazivače pravca na vozilu u skladu sa članom 45. ovog zakona,

đ) vozač ako zaustavi motorno vozilo suprotno članu 46. ovog zakona,

e) vozač ako parkira vozilo suprotno članu 48. ovog zakona,

ž) vlasnik vozila, odnosno vozač ako ne nadzire svoje vozilo, ne preduzme sve propisane radnje prije napuštanja vozila, ne prijavi policiji neovlašćenu upotrebu vozila (član 49. st. 1, 3. i 4),

z) vozač vozila ako prevozi lica koja stoje u vozilu, sjede na stranicama karoserije ili na nestabilnom teretu ili teretu koje prevazilazi dimenzije tovarnog sanduka ili prevozi lica mlađa od 16 godina bez pratioca (član 79. st. 3. i 4) i

i) ako vozač postupi suprotno članu 120. st. 1. i 2. ovog zakona i ako lice koje se nalazi u vozilu postupi suprotno članu 120. stav 2. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda, učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

Član 127.

Ako maloljetno lice učini radnju koja je ovim zakonom utvrđena kao prekršaj, kazniće se roditelj, usvojilac, odnosno staratelj maloljetnog lica novčanom kaznom propisanom za učinjeni prekršaj ako je taj prekršaj učinjen kao posljedica propusta dužnog staranja o maloljetnom licu.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 128.

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti:

a) Pravilnik o broju članova, načinu imenovanja predsjednika, djelokrugu i načinu rada Savjeta za bezbjednost saobraćaja (član 12. stav 4),

b) Pravilnik o uslovima i načinu prikupljanja, evidentiranja i praćenja podataka o obilježjima značajnim za bezbjednost saobraćaja (član 20. stav 6),

v) Pravilnik o reviziji i provjeri, uslovima i načinu licenciranja (član 31. stav 3),

g) Pravilnik o identifikaciji i kriterijumima za utvrđivanje prioriteta otklanjanja opasnih mjesta i načinu otklanjanja opasnih mjesta (član 32. stav 2) i

d) Pravilnik o načinu rada i pristupa stanice tehničkog pregleda vozila informacionom sistemom (član 118. stav 2).

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar nadležan za obrazovanje će donijeti propis iz člana 86. stav 5. ovog zakona.

(3) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar nadležan za unutrašnje poslove će donijeti propis iz člana 112. stav 2. i člana 120. stav 2. ovog zakona.

(4) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, skupštine jedinice lokalne samouprave će donijeti strategiju i program iz člana 16. stav 4. ovog zakona.

Član 129.

Do početka rada Agencije poslove iz njene nadležnosti obavljaće Ministarstvo.

Član 130.

(1) U bezbjednosti saobraćaja na putevima Republike Srpske primjenjuju se odredbe zakona i propisa donesenih na osnovu zakona.

(2) Kazneni bodovi izrečeni u skladu sa ovim zakonom evidentiraju se na način kako je to propisano zakonom i propisima donesenih na osnovu zakona.

Član 131.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“, osim člana 29. stav 1. i člana 30. st. 1. i 4. ovog zakona koji stupaju na snagu 01.07.2012. godine.

Broj: 01-884/11

Datum: 02. jun 2011. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić